

Onderwerp

Internationale strategie Zuid-Holland 2020-2023

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Voor u ligt de internationale strategie van Zuid-Holland. Deze strategie beschrijft waarom Zuid-Holland internationaal actief is, op welke manier deze internationale activiteiten plaatsvinden en waar de provincie zich internationaal inhoudelijk op richt.

Een korte samenvatting van de strategische inzet:

Waarom is de provincie Zuid-Holland internationaal actief?

Wij zijn internationaal actief waar een grensoverschrijdende aanpak van toegevoegde waarde is voor onze maatschappelijke opgaves en waar we een bijdrage willen leveren aan de realisatie van Europese ambities. Ook ondersteunen we als regionale overheid de internationalisering van het bedrijfsleven.

Hoe is de provincie Zuid-Holland internationaal actief?

Onze internationale inzet geven we vorm als regio: samen met en voor regionale partners. We bundelen de krachten met regionale partners en dragen waar mogelijk een gezamenlijke boodschap uit. We profileren de regio als innovatieve proeftuin en creëren zo bekendheid bij belangrijke partners.

Daar waar Europese Unie (EU) beleid en wet- en regelgeving onze opgaven raken zetten we actief in op een goede aansluiting met onze inzet en dragen we met onze kennis en inzet bij aan een uitvoerbaar en betaalbaar beleid. We zorgen dat we goed zijn aangehaakt op ontwikkelingen uit Brussel zodat we hier als provincie met onze partners tijdig op in kunnen spelen. Waar mogelijk werken we samen met partners met een gemeenschappelijk belang. Bij specifieke belangen met een grote impact nemen we het voortouw.

We werken samen met Europese regio's aan grensoverschrijdende opgaven en bundelen onder meer via Europese netwerken krachten met Europese regio's om kennis te delen, EU- beleid te beïnvloeden en partners te vinden voor EU- subsidieprojecten. Met een aantal regio's hebben we een meer diepgaande en langdurige relatie op basis van een gezamenlijke werkagenda.

We werken samen met regionale partners om met EU- middelen regionale opgaven te realiseren. Uit de meest recente EU subsidiemonitor, bijgevoegd bij de stukken, blijkt dat in de lopende EU- begrotingsperiode (2014-2020) partners uit Zuid-Holland actief zijn in 4240 EU- projecten

waarvan € 1.731.161.339 wordt gefinancierd door EU- middelen. Via onze positie binnen een aantal EU- programma's, door de inzet van provinciale cofinanciering en kennis van EU- subsidies sturen we direct op het koppelen van EU- middelen aan onze opgaven. We bereiden ons voor op de nieuwe EU- begrotingsperiode om ook vanaf 2021 optimaal gebruik te kunnen blijven maken van EU-fondsen.

We blijven internationalisering van het bedrijfsleven op het gebied van handelsbevordering en innovatiesamenwerking ondersteunen. We maken daarbij gebruik van het instrumentarium dat we via InnovationQuarter financieren en onze government-to-government relaties. We werken samen met het rijk, andere provincies en steden om het overheidsinstrumentarium te bundelen ten behoeve van het bedrijfsleven.

Buiten Europa heeft Zuid Holland momenteel alleen in China officiële vriendschapsrelaties met de provincie Hebei en het stadsdeel Shanghai Pudong. In 2020 zullen afspraken worden gemaakt voor de samenwerking in de komende jaren via een vernieuwing van onze Memoranda of Understanding (MoU). Geregeld komen verzoeken vanuit bedrijfsleven, andere overheden of internationale overheden om samen te werken. Wij hebben een afwegingskader op basis waarvan we hierin keuzes maken.

Waar ligt inhoudelijk de focus op de komende jaren?

1. de integrale dossiers in het kader van internationale mobiliteit, de transitie van de (haven)industrie en energie en klimaat. Deze dossiers kennen de grootste internationale inzet en een sterke onderlinge verbondenheid.
2. de economische internationale dossiers richten zich op het ondersteunen van innovatie van het bedrijfsleven in de sectoren greenports, lucht- en ruimtevaart, lifesciences & health, slimme productietechnieken en de digitale economie.
3. op uitvoeringsdossiers zoals milieu, luchtkwaliteit, waterkwaliteit, gevaarlijke stoffen voor wat betreft het uitvoeren van EU-wet- en regelgeving.

Green Deal: impact voor de provincie

11 december 2019 is de Europese Green Deal gepresenteerd. Hierin zet de Europese Commissie de strategie uiteen voor de verduurzaming van de economie in de EU. Deze strategie raakt veel verschillende beleidsterreinen en zal grote invloed hebben op decentrale overheden. Via het werkprogramma van de Europese Commissie worden de belangrijkste beleidsinitiatieven en maatregelen uiteengezet die moeten zorgen voor de verduurzaming van de Europese economie.

Corona-crisis

Sinds het begin van de Corona crisis is de Europese Commissie actief geweest om te komen tot een gecoördineerde aanpak van de crisis. De meeste EU maatregelen zijn gericht op de interne markt (zoals vrij verkeer van goederen en mensen) en op het verzachten van de economische schok. Inmiddels is in de EU voor €3390 miljard aan steunmaatregelen genomen, waarvan €2450 miljard via de lidstaten.

De Green Deal staat centraal om de Europese economie er weer bovenop te helpen: elke euro uitgegeven binnen de Green Deal zal gaan naar economisch duurzaam herstel en digitaal leiderschap. Klimaatopgaven zullen hier een centrale rol in spelen.

Vooruitblikken 2020

Middels bijgevoegde “vooruitblik Zuid-Holland internationaal 2020” wordt kort per internationaal dossier ingegaan op activiteiten voor het komende jaar die bijdragen aan de provinciale doelen. Hier is ook op hoofdlijnen in meegenomen waar de provincie op inzet wat betreft de Green Deal. De effecten van de Coronacrisis op deze activiteiten is zoveel als mogelijk meegenomen in het document.

De internationale inzet wordt voorts meegenomen in de plannen en stukken die via de beleidsinhoudelijke lijn, portefeuillehouders en PS (commissies) aan de orde komen. Dit omdat internationale inzet niet op zichzelf staand is, maar integraal bijdraagt aan de maatschappelijke opgaves van de provincie. Via de inhoudelijke dossiers en die lijn worden de Staten geïnformeerd over de resultaten.

In de bijgevoegde “Randstad vooruitblik EU 2020” krijgt u, als leden van Provinciale Staten, een beeld van wat er het komende jaar op de radar staat in Brussel en een inschatting van wat dat voor de Randstadprovincies kan inhouden. Het kan dienen als basis voor gedachtewisselingen over Europees optreden. De tekst werd opgesteld in het eerste kwartaal van dit jaar en de Coronacrisis is hier niet in meegenomen. Op dit moment valt nog weinig met zekerheid te zeggen over de impact die de huidige crisis op de Brusselse beleidsagenda zal hebben. Wellicht dat sommige initiatieven eerder of juist later dan gepland zullen verschijnen en/of dat de inhoudelijke focus anders zal komen te liggen. Het lijkt evenwel waarschijnlijk dat de hoofdlijnen van de strategische agenda van de Europese Commissie (dus: Green Deal en digitalisering) behouden zullen blijven.

In onze stukken hebben we zo goed als mogelijk gelet op het gebruik van de juiste terminologie wanneer we spreken over de Europese Unie en Europa.

Wanneer het stukken betreft die zijn opgesteld door derden (zoals de Randstad vooruitblik of de EU subsidiemonitor), kunnen wij niet garanderen dat dit ook het geval is.

Inhoud

Financiën en dekking

De overkoepelende kosten voor het internationaal beleid worden gedekt vanuit ambitie 1 *Samen werken aan Zuid-Holland* van de begroting en de kosten voor China deels ook uit ambitie 4 *Een concurrerend Zuid-Holland*.

Deze kosten die de provincie maakt voor haar internationale inzet zijn aan de ene kant gekoppeld aan een aantal formele taken en aan de andere kant aan het ondersteunen van de provinciale organisatie en regionale partners om optimaal in te spelen op Europese kaders en instrumenten die een rol kunnen spelen bij de realisatie van regionale opgaven.

Onze formele taken betreffen het optreden als vertegenwoordiger en belangenbehartiger van de regio via het Comité van de Regio's en de betrokkenheid bij de besluitvorming over de toekenning van EU-subsidies vanuit een aantal EU-subsidieprogramma's (EFRO Kansen voor West, POP– plattelandsontwikkeling en Interreg).

Qua ondersteunende rol zorgen we voor informatievoorziening over relevante EU-zaken, advisering over EU-beleidsbeïnvloeding en bij het verwerven EU-financiering, netwerk- en coalitievorming en kennisontwikkeling.

Met betrekking tot Zuid-Hollandse activiteiten in EU-verband wordt samengewerkt binnen IPO en de Randstad vanuit het Huis van de Nederlandse Provincies (HNP). De provincie is lid van het Comité van de Regio's en werkt samen in Europese netwerken, zoals ERRIN (innovatie binnen economische clusters), Vanguard (geïndustrialiseerde voorloper-regio's) en CPMR (kustregio's). In het kader van de activiteiten in Brussel en samenwerking met Europese regio's worden dienstreizen afgelegd. Hierover wordt in het dienstreizenoverzicht en het daaraan gekoppelde declaratieregister periodiek aan Provinciale Staten gerapporteerd. Daarnaast worden middelen ingezet om optimaal gebruik te maken van beschikbare EU-fondsen. Voor de dekking van deze activiteiten, inclusief huisvestingskosten HNP en reis- en verblijfskosten is jaarlijks €633.656 beschikbaar binnen ambitie 1 *Samen werken aan Zuid-Holland* van de begroting.

Bovenstaande kosten betreffen de overkoepelende kosten voor concernbrede, themaoverstijgende internationale activiteiten.

Beleidssectoren en -opgaven zijn zelf verantwoordelijk voor de internationale dimensie van hun opgave. Er worden ook internationale activiteiten ondernomen die integraal onderdeel uitmaken van specifieke opgaven. De verantwoording hiervan loopt via de desbetreffende portefeuille en portefeuillehouders.

Voor de internationale activiteiten gericht op China is jaarlijks €190.000 in de begroting opgenomen, deels gedekt vanuit ambitie 1 *Samen werken aan Zuid-Holland* en deels vanuit ambitie 4 *Een concurrerend Zuid-Holland*.

Dit budget en een beperkte bestuurlijke en ambtelijke inzet is vereist om de 'government-to-government' relatie met Hebei en Shanghai-Pudong in stand te kunnen houden. Het wordt behalve voor (bestuurlijke) reizen naar China ingezet voor de ontvangst van meerdere inkomende missies uit China, voor activiteiten voor het onderhouden van de bestuurlijke relaties met China en voor uitwisseling van kennis op inhoudelijke thema's als water, milieu en economie. Naast directe kosten van de activiteiten geldt dat het budget met name wordt ingezet om externe medewerkers met kennis van de Chinese markt, taal en cultuur te betalen. Bedrijven die aan de missies deelnemen betalen naast directe reis- en verblijfskosten ook een bijdrage in de organisatiekosten.

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Kaderstellende rol.

Proces

Dit is de fase van visie/strategie bepaling. Er wordt een aantal strategische keuzes gemaakt wat betreft de internationale inzet van de provincie Zuid-Holland.

GS gaan binnen de kaders van de internationale strategie afspraken maken over de strategische en inhoudelijke samenwerking met externe partners en de inzet van middelen.

PS zullen jaarlijks worden geïnformeerd over de voortgang en de nieuwe activiteiten.

Procedure

In de vorige collegeperiode heeft PS een “Europa strategie 2016-2019” eind 2015 vastgesteld. Deze bevatte een overzicht van de positie van de provincie in Europa op het gebied van beleidsbeïnvloeding, financieringsmogelijkheden en netwerken. Vanuit die mogelijkheden werd de afgelopen collegeperiode in gezet op een viertal prioritaire thema’s:

- Zuid-Holland als innovatieve metropolitane Delta
- Zuinig met schaarse hulpbronnen: transitie naar een circulaire economie
- Naar een innovatieve en duurzame voedselvoorziening
- Verbonden Europa: mobiliteit en duurzaam transport.

Jaarlijks is PS geïnformeerd over de behaalde resultaten en de nadere invulling van de activiteiten voor het volgende jaar.

Het vorige college van GS heeft in maart 2019 de “Notitie internationalisering: Succesvoller internationaal acteren voor Zuid-Holland” vastgesteld welke een advies bevatte voor de nieuwe collegeperiode. De aanbevelingen uit deze notitie zijn overgenomen en vormen de basis voor deze nu voorliggende strategie.

Waarin verschilt de voorliggende strategie van de voorgaande?

- De inhoudelijke focus van de internationale inzet is herijkt aangezien het coalitieakkoord en de ambities van de provincie leidend zijn; innovatie en circulaire economie blijven belangrijke doorsnijdende thema’s;
- Voorgaande collegeperiode is een “Europa strategie” vastgesteld. De huidige “internationale strategie” is breder en omvat alle internationale activiteiten van de provincie;
- Beleidsinstrumenten netwerken, lobby en subsidies worden meer geïntegreerd en met elkaar in verband gebracht;
- Opgavegericht in plaats van sectoraal: De inhoudelijke opgave staat centraal. De internationale inzet van de opgave wordt nog meer op een gestructureerde, planmatige manier aangepakt. Deze planmatige aanpak bestaat uit benoemen van de vereiste randvoorwaarden: bestuurlijke ambitie, een helder geformuleerde inhoudelijke opgave, partners in en buiten de regio en voldoende capaciteit in de organisatie;
- Inkadering van de Europese Unie binnen de opgaves is deze periode versterkt omdat het EU-bewustzijn ambtelijk en bestuurlijk is toegenomen. Internationalisering is een middel om de provinciale opgaven te realiseren;
- Er is meer aandacht voor profilering van de provincie op EU- dossiers.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 2 juni 2020, met het besluitnummer PZH-2020-731328525;

Gelet op Artikel 143 lid 2 van de Provinciewet;

Besluiten:

Vast te stellen de internationale strategie Zuid-Holland 2020- 2023.

Den Haag, 23-09-2020

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Bijlagen:

Vooruitblik Zuid-Holland internationaal 2020

Randstad vooruitblik EU 2020

EU subsidiemonitor 2020

Den Haag, 2 juni 2020

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit